

Föreningen Bärkraft.ax Åland

VERKSAMHETSPLAN

1 april 2023 - 31 mars 2025

bärkraft.ax

HÅLLBARHETSLOTSARNA

Behandlad och godkänd av årsmötet 25 maj 2023

Nätverket bärkraft

Nätverket bärkraft.ax är navet för samordningen av arbetet med att förverkliga Utvecklings- och hållbarhetsagenda för Åland. Nätverket bildades i början av 2016 på initiativ av aktörer från offentlig sektor, näringslivet, föreningslivet samt bildningssektorn. Bärkraft.ax är öppet för deltagande av aktörer i alla samhällssektorer och alla människor som aktivt vill bidra till ett bärkraftigt och hållbart Åland.

Föreningen Bärkraft.ax Åland r.f

Inom nätverket finns föreningen bärkraft.ax Åland r.f., vars medlemmar består av organisationer som är medaktörer i nätverket. Föreningens syfte är att främja en hållbar och bärkraftig utveckling på Åland. Föreningen ska genom sin verksamhet bidra med inspiration, samordning, råd i arbetsmetoder, utvecklande och förvaltning av engagemang, kompetensutveckling och konkreta verktyg för förverkligandet av utvecklings- och hållbarhetsagendan.

På årsmötet väljs styrelseordförande och övriga ledamöter i styrelsen, medan styrelsen inom eller utom sig utser en sekreterare, en kassör och andra nödvändiga funktionärer.

Föreningen har sedan maj 2019 anställd personal i syfte att tillhandahålla en lotsfunktion för inspiration, samordning, utvecklande och förvaltning av engagemang, kompetensutveckling och konkreta verktyg för förverkligande av agendan. Lotsfunktionen vägleder och bidrar till en helhetsbild och ska därför vara en viktig samarbetspart för alla med intresse av förverkligande av utvecklings- och hållbarhetsagendan.

Föreningens ledord är Tillförlitlig, Brobyggare, Möjliggörare och Anpassningsbar. Ledorden beskriver föreningen föreningens mission och föreningens roll i nätverket. Föreningen har en strategi och handlingsplan 2022–2025 som närmare beskriver ledorden och föreningens strategiska mål och aktiviteter. Utöver det har föreningen en alkohol- och drogpolicy och en jämställdhetspolicy och är skapare av, och arbetar utgående från, nätverkets kommunikations- och delaktighetsstrategi.

Föreningens verksamhet finansieras genom stöd, företagssamarbeten och medlemsavgifter. Föreningen bärkraft.ax samarbetar med alla typer av organisationer som vill bidra till uppnåendet av "Alla kan blomstra"-visionen och de sju strategiska utvecklingsmålen.

Lotsfunktionens verksamhet

Föreningens verksamhet är oberoende. Verksamheten utgår från och utvecklas genom att det samlade kunskapsläget, samhället, direktiv och normer förändras. Lotsfunktionen bidrar till trygghet i samarbetssituationen, en pålitlig funktion i det gemensamma.

Lotsfunktionen bedriver bland annat lotsstöd, kommunikation, information, samordnar nätverksgrupper och projektleder medaktörsmöten.

Lotsstöd

Lotsfunktionen bedriver lotsstöd till företag, kommuner, myndigheter och föreningar. Stödet fokuserar specifikt på grundläggande kunskap om utvecklings- och hållbarhetsagendan och dialog med aktörer för att hitta rätt inom nätverket, exempelvis genom engagemang i nätverksgrupper eller för att hitta svar på specifika, praktiska hållbarhetsfrågor. Arbetet bedrivs genom personlig kontakt i olika former. Lotsfunktionens ställer sig även till förfogande för medverkan i styr- och referensgrupper, då med syftet att bidra med kunskap om utvecklings- och hållbarhetsagendan.

Exempel på koppling till mål i handlingsplan:

- Individier och organisationer hittar sin plats inom nätverket genom oss, oavsett deras tidigare kunskaper och erfarenheter
- Vi samverkar med en bredd av organisationer genom deras egen verksamhet eller vardag som utgångspunkt

Nätverksgrupper

Inom nätverket bärkraft.ax finns en stor bredd av organisationer från offentlig sektor, näringsliv, civilsamhället, konsten och kunskapsutvecklingen där sektorsövergripande dialog möjliggörs genom nätverksgrupper.

Lotsfunktionen erbjuder sig att agera sekreterare i nätverksgrupperna och fungera som stöd och rådgivare för nätverksgrupperna, till exempel Nätverksgruppen för hållbara storföretag och Nätverksgruppen för hållbara kommuner.

Föreningen ser över möjligheterna gällande initiativ att skapa gemensamma insatser som kommer från de olika nätverksgrupperna och bistår i arrangerandet av gemensamma aktiviteter, åtaganden och kampanjer. Speciellt fokus läggs på att framhålla sakfrågor genom konkreta handlingar.

Exempel på koppling till mål i handlingsplan:

- Vi stöttar nätverksgrupperna genom att regelbundet bidra med en helhetsbild gällande status kopplat till aktivitet och nuläge, för att underlätta för prioritering och väg framåt, inom grupperna
- Vi erbjuder alla nätverksgrupper att använda lotsfunktionen som kompetens- och verkställighetsstöd

Verktyg

Lotsfunktionen utvecklar löpande portföljen av verktyg som organisationer kan använda sig av i sitt hållbarhetsarbete. I de fall där standardiserade lösningar är lämpliga prioriteras dessa. Befintliga verktyg, som mall för beräkning av CO₂-utsläpp för organisationer, Ålands guide för hållbara offentliga inköp och stödmaterial för medborgarsamtal, vidareutvecklas och uppdateras vid behov. Störst fokus under verksamhetsperioden läggs på tillgängliga verktyg runt om i Norden som lokala organisationer har praktisk nytta av. Lotsfunktionen erbjuder sig att handleda kring och informera om verktygen för målgrupperna av dem. Beroende på typ av verktyg kan handelningen även ges av verktygsägaren direkt.

Målsättningen under verksamhetsperioden är att bredda verktygslådan med 6 nya praktiska verktyg, där nyttan för lokala organisationer är tydlig och där verktygsägaren utan lotsfunktionens kontakt och stöd annars inte skulle prioritera specifik lansering på Åland. Därtill tar lotsfunktionen initiativ till 3 lokala verktyg i samverkan med övriga medaktörer.

Exempel på koppling till mål i handlingsplan:

- Vi ser över möjligheterna gällande alla initiativ att skapa verktyg och gemensamma insatser som kommer från de olika nätverksgrupperna
- Vi bidrar till att organisationer har aktuella verktyg för att göra utvecklings- och hållbarhetsagendan till sin egen

Kampanj och event

Administrativt stöd och produktion av kampanjmaterial erbjuds till nätverksgrupper och arbetsgruppen för koordinering och rapportering. Administrativt stöd som kan ges för kampanjer kopplade till agendan och kommunikationsbudskapen är bland annat stöd för framtagande av kommunikationsplaner med förädling av målgrupp och syfte, men även praktiskt förverkligande som affischer, evenemangsspridning och utskick.

Exempel på tidigare kampanjer som genomförts och som varit tillgängliga för hela nätverket är hållbara färdstätt med avsändare nätverksgruppen för hållbara storföretag på Åland och nya landskapsarter med avsändare utvecklingsmål 3 och 4. Medaktörer har möjlighet att ansluta sig som medarrangörer av kampanjer och evenemang som lotsfunktionen stöder och producerar.

Exempel på koppling till mål i handlingsplan:

- Vi möjliggör ökat samarbete gällande konkreta åtgärder som bidrar till uppnåendet av målen i utvecklings- och hållbarhetsagendan
- Vi är en viktig samarbetspart för individer och organisationer för vägledning kopplat till det konkreta förverkligandet av utvecklings- och hållbarhetsagendan

Information

Informationstillfällen om agendan och nätverket arrangeras per förfrågan och erbjuds även vid inledande av ett medaktörskap. Informationstillfällen kan hållas hos åländska organisationer som ännu inte är delaktiga eller medaktörer i nätverket. Tillfällen kan även hållas hos befintliga medaktörer som inom organisationen vill berätta om det åländska hållbarhetsarbetet som görs, då i samarbete och samråd med personal eller övriga engagerade inom organisationen. Informationstillfällen är viktigt för att flera ska känna delaktighet i nätverket.

Under verksamhetsperioden år 2023–2025 kommer praktiskt material att tas fram för att enklare ansluta sig som medaktör i nätverket. Åland har många organisationer som står utanför nätverket men som i sin dagliga verksamhet arbetar med att förverkliga agendan. Målet under verksamhetsåret 2023 är att ha en hög ambitionsnivå gällande delaktighet och nya medaktörer. Under verksamhetsåret 2023–2024 är målet att 180 organisationer får erbjudande om att bli medaktörer. Detta innebär att lotsfunktionen framhåller möjligheten om att bli medaktörer i alla sammanhang där de träffar aktörer som representerar det organiserade samhället i olika former.

Att vara medaktör är att vara ambassadör för nätverket. Medaktörskapet är även en viktig pelare i kommunikationsarbetet där spridandet av den dagliga verksamheten kopplat till nätverkets kommunikationsbudskap förstärker förverkligandet av agendan. Flera medaktörer som berättar om sin vision och arbete om ett hållbart Åland ger spridningseffekt och en mångfald gällande konkretisering till fördel för förverkligandet.

Exempel på koppling till mål i handlingsplan:

- Vi säkerställer att alla kan få grundläggande kunskap om frågor som rör målen i utvecklings- och hållbarhetsagendan
- Vi möter individer och organisationer på den tankemässiga plats de befinner sig

Kommunikation

Lotsfunktionen koordinerar målgruppsanpassade kommunikationsinsatser i enlighet med nätverkets kommunikations- och delaktighetsstrategi, främst genom bärkraft.ax:s digitala kommunikationskanaler men också genom massmedia, kampanjer och informationstillfällen. Budskapet är att sprida kunskap samt öka och konkretisera kunskapen om utvecklings- och hållbarhetsagendan; De sju strategiska utvecklingsmålen, dess färdplaner, delmål samt indikatorer. Kommunikationen ska också bidra till konkretisering och delaktighet i arbetet med förverkligandet av agendan.

Lotsstöd för kommunikation erbjuds medaktörerna. Stödes ges för att stärka dem i hur de kan kommunicera ut sitt hållbarhetsarbete. Under verksamhetsperioden betonas den enskilde medaktörens hållbara kommunikationsinsatser. Att systematiskt kommunicera hållbarhetsarbetet är en vinst för organisationen och för samhället. Organisationen stärks i sitt hållbarhetsarbete medan aktörer på Åland får ta del av goda exempel kopplat till förverkligandet av utvecklings- och hållbarhetsagendan. Under verksamhetsperioden jobbar lotsfunktionen för en god relation med organisationer relaterat till kommunikation samt för dialog gällande det arbete som utförts. Stöd i kommunikation erbjuds även till arbetsgruppen för koordinering och rapportering samt nätverksgrupperna.

Hållbarhetslotsarnas profil i kommunikationen

Under verksamhetsperioden år 2023–2025 kommer hållbarhetslotsarnas profil och arbete att stärkas och förtydligas i kommunikationssammanhang. Vid kampanjer och evenemang framtagna av eller med hjälp av lotsarnas administrativa stöd och produktionsinsatser kommer lotsarna att nämnas med eget kännetecken.

Exempel på koppling till mål i handlingsplan:

- Vi samverkar med en bredd av organisationer genom deras egen vardag eller verksamhet som utgångspunkt
- Vi kommunicerar komplexa utmaningar på fysiskt och kognitivt tillgängliga sätt

Processledning

Lotsfunktionen agerar processledare för strategiskt utvecklingsmål 7 (hållbar konsumtion och produktion). I samarbete med målsansvariga leder och deltar processledaren i målets team. I uppdraget ingår den administrativa uppföljningen och delaktighet i arbetet med arbetsgrupperna Team Konsumtion och Team Produktion, som fungerar som inspirationskälla, pådrivare och kravställare för processen. Teamen består av representanter från näringsliv, offentlig sektor, tredje sektorn samt privatpersoner.

Lotsfunktionen är också i hög grad delaktig inom förverkligandet av de praktiska stegen för förverkligande av mål 7 som finns med i färdplanen. I och med att lotsfunktionen även är en del av arbetsgruppen för koordinering och rapportering generellt är detta dock inget exklusivt för mål 7, utan lotsfunktionen finns också tillgänglig i det praktiska arbetet som bedrivs inom ramarna för andra mål inom arbetsgruppen. Målsättningen under verksamhetsperioden är att lotsfunktionen i hög grad är delaktig i förverkligandet av praktiska steg i färdplanerna. Arbetet sker genom övriga verksamhetsområden som lotsstöd, kommunikation, kampanj och event.

Exempel på koppling till mål i handlingsplan:

- Vi har en aktuell överblick av arbetet inom hela nätverket som kommer nätverket till godo
- Vi synliggör variationen av sätt att anamma delmålen på, inom olika väsentliga områden och sektorer

Medaktörsmöten

Medaktörsmöten är gemensamma möten för hela nätverket. Medaktörsmötena är en plats för att skapa dialog och samverka kring frågor och ämnen gällande utvecklings- och hållbarhetsagendan. Dialogen sker över sektorsgränserna och mötena är även öppna för allmänheten.

Under verksamhetsperioden väntas ett större antal nya medaktörer medverka på medaktörsmötena. Detta förutsätter att medaktörsmötena under år 2023–2025 välkomnar en mångfald av organisationer och presenterar teman som alla kan ta del av oberoende verksamhetsområde. Till lotsfunktionens hjälp finns en strategigrupp som specifikt fokuserar på riktning för utveckling och utvärdering av mötena. Strategigruppens medlemmar representerar olika sektorer och delar av nätverket.

Målsättningen är att arrangera två medaktörsmöten per år. Mötena arrangeras under första och andra halvan av verksamhetsåret

Exempel på koppling till mål i handlingsplan:

- Vi bidrar till att alla plattformar där lotsfunktionen medverkar är inkluderande platser där alla blir likvärdigt bemötta
- Vi möjliggör ökat samarbete gällande konkreta åtgärder som bidrar till uppnående av målen i utvecklings- och hållbarhetsagendan

Verksamhetsplanen och verksamhetens strategiska riktning

Alla beståndsdelar av verksamhetsplanen syftar till att bidra till föreningens strategiska riktning. I strategins handlingsplan har styrelsen även fastslagit hur målsättningarna avses mätas för att säkerställa uppföljning och bedöma framgång. Utöver det fastslår även föreningen kvantitativa målsättningar i verksamhetsplanen i de fall där det är lämpligt, vilket gör att framgången i förverkandet av verksamhetsplan mäts genom att balansera kvantitet och kvalitet.

Budget

	Utfall		
	1.4.22-31.3.23	1.4.23-31.3.24	1.4.24-31.3.25
Ordinarie verksamhet			
Projektbidrag PAF	92 000	80 000	120 000
Tillförda medel			
Företagssamarbete	30 049	30 000	30 000
Medlemsintäkter	1000	1600	1600
Totalt	123 049	111 600	151 600
Ordinarie verksamhet			
Personalkostnader	100 998	103 060	115 945
Administrativa utgifter	13 809	11 595	15 600
Kommunikation, aktiviteter & expert- tjänster	9 184	8 135	18 555
Utbildning och övrigt	511	810	1 500
Totalt	124 502	123 600	151 600
Resultat	-1 453	-12 000	0